خۆزگە دەمتوانی شوناسی پەناهەندەیی بۆ ئەنفالکراوەکان وەربگرم. ... کازیوە سالح

جبران خەلیل جبران ئەڵێت " ئازارەکانم لە کیڵگەی سەبردا چاند و بەری بەختەوەری گرت " کورد لە بوونیەوە ئازارەکانی لە کیڵگەی سەبر و قوربانی داندا دەچێنێت و لە ئاکامیشدا بەری نەهامەتی بۆ دەگرێت. هەرگیز هێندەی ڕۆژی پێنج شەممە 24 ی ئایا هەستم بە بێ کەسی کورد و خۆشم نەکردووە وەکو ئەو ڕۆژە غەمی بێ کەسی کورد و قوربانیانی ئەنفال فراوانی ئاسمانی لێ کردبووم بە ڕووبەری بێژەنگێك کە نەتوانم کۆلارەکانی خەیاڵی ئاسوودەیی تێدا هەڵدەم.

ئاکامی ڕەشبینێکەم لە میانەی ئەو پەیوەندییەوە تەلەفونیەوە بوو کە لە ئۆفیسی سەرۆکی ئۆنتاریو بەڕێز (دڵتن مگانتی) یەوە پێمەوە کرا، سەبارەت بەو نامەی ئاراستەم کردبوون، دەربارەی چارەنووسی 18 کچە فرۆشراوەکە بە میسر. بە زمانێکی پڕ ڕێز و نەوازش (زۆر نزیك لە زمانی سیاسەتمەدارانی کورد لە گەڵ هاوڵاتی) پێی گووتم:-

- بەداخەوە ئێمە ناتوانین هیچ بەرگرێك یان فشارێك بخەنەیە سەر ئەو مەسەلەیە، چونکە ئەوە زیاتر مەسەلەیەکی سیاسیە و ئەو کەسانەش کەنەدی نین. خۆزگە وا دەبوو، خۆت دەزانیت چەند پابەندی یاساین.

- لە پرۆگرامی ناوخۆ و دەرەوەشماندا، شتیکمان نیە، مۆڵەتی دەستێوەردانی دەرەکی یان دەستێوەردان لە کاروباری وولاتانی دیمان بدات، بۆ کەسی کەنەدی نەبێت بۆیە داوای لێبووردن دەکەم.

- تەنانەت گەر یەك کەسیان شوناسی دانپێدانانی کەندییان هەبوایە، ئەوە بە هۆی ئەو دانەیەوە چارەنووسی ئەوانی دیش دەست نیشان دەکرا، وەکو خۆشتان ئاماژەتان پێکرد، کەنەدا هەڵوێستی لەوە گەورەتری نواند بۆ زەهرە کازمی کە لە ئێران کوژرا، هەتا سەرجەم وولاتانی دی لە بەرگری کردن لە هاولاتیانیاندا. ئێستا خۆت ئەو مافەت هەیە، بەڵام کۆمێنێتەکەت لە دەرەوەی کەنەدا مافی تۆیان نیە.... ..

مرۆڤ ئەو کاتەی بوونی دەکەوێتە ژێر پرسیارەوە پەنا بۆ پەرجو دەبات. کەوتنە ژێر پرسیار کەوتنی ئەنفالکراوەکانی ژێر پرسیارکوتنی بوونی خۆشمی دەگەیاند، بۆیە ماوەیەکی باش بیرم لەو نامەعقولیانە دەکردەوە گەر لە دنیادا هەبوایە، دەمتوانی داوای پەناهەندەی بۆ ئەنفالکراوەکان پێ بکەم، گەرچی هەموو ژیانم بۆ لۆژیکردنی نالۆژییەکان تەرخان کردووە، بەڵام لەو ساتەوە حەزم وایە هەموو شتەکان پێچەوانەبێتەوە و بە نالۆژیك لە پێناوی مافی پەناهەندەیی 18 پاکیزە فرۆشراوەکانمان بە میسر دوایش ئەوانی دی. باوەڕ ناکەم گلەیی ئەو خۆش خەیاڵێشم لێ بکەن، چونکە هەمووان دەزانن گەر ئەنفالکراوەکانمان لە وولاتێکدا نرخی مرۆڤ دەزانێت مافی پەناهەندەییان بدرێتێ یان وەکو دەسەڵاتدارانی کەنەدا باوەڕیان پێیە شوناسی داپێدانانی کەنەدییان هەبوایە، ئێستا زۆر زیاتر لە زەهرە کازمیان بۆ دەکرا. ئێستا باڵوێزخانەی خۆیان لە میسر ڕادەکیشاییەوە، لە گەڵ ئەوەی هەر ئەم هەفتەیە (فلیپ ماکینون) ی باڵوێزی کەنەدا لە میسر بڕی 3 سێ ملیار دۆلاری ئەمەریکی گرێ بەندی بازرگانی لە گەڵ میسردا بەست، بۆ بەرهەم هێنانی پترۆ کیمیاوی و گازی سروشتی. لە گەڵ ئەوەی بەرهەم هێنانی بازرگانی کەنەدی لە میسردا ئێستا خۆی دەدات لە 400 ملیون دۆلار. بەڵام دەبوو میسر خەون بە بازرگانی کەنەدییەوە ببینێت، وەرزی گەشت و گوزاریشی دەبوو بە وەرزی ئەنفال هەتا کچە ئەنفالکراوەکانی دەگەڕاندەوە. گەر باڵوێزەکەشیان لە غەفڵەتدا

لێدوانێكی دووفاقی وەكو ئەوەی (ئاغای یوسفی) ی بۆ میدیای عەرەبی، عەرەب پەرستانە بۆ میدیای كوردی شۆڕشگێڕانەی بدایە، بێ دڵەڕاوكە لەو پۆستە بێ بەری دەكرا (لەوەشدا گووناهی نیە، چونكە سیستمی كاركردنی سەرەوەی خۆی هەمیشە وابووە، بە كوردی زمانێك بووە كە خەڵكی هەژار و ساكاری میللەتی پێ بخەڵەتیت و بە عەرەبی و فارسی و توركیش زمانێك بووەوە مەگەر تەنها دوژمنان ئەوەیان بۆ ویستبێتین) .

ئەو كات سەرۆكی فەرماندەی عێراق و سەرۆكی كوردستانیش بۆ ڕاگرتنی بالانسی خۆیان، پشتگیرییان لە كەنەدای هاوتەریبی ئەمەریكا دەكرد، وەكو هەڵویستێكی مەردانە و دیرۆكیانە، ئەو مێژوویانە بۆ خۆیان تۆماردەكرد كە شەرم ئەلشێخ بە جێ بهێڵن و بڵێن هەتا كیشەی مرۆیی ئەو 18 هاوڵاتیە كەنەدییە چارەسەر نەكرێت ئێمە خۆمان لەگەشت و گوزاری شەرم شیخ بێ بەش دەكەین، وەكو هاو هەڵوێست بوون لە گەڵ كەنەدای هاوسیستم و هاوتەریبی ئەمەریكای باوك. وەزیری ناوخۆی عێراقی فیدراڵیش دەگەشت بە كەنەدا بۆ تاوتۆی كردنی كێشەكەو لێرەشەوە بەرەو میسر دەكەوتە ڕێ، بۆ ئەوەی ئەزموونی كەم نموونەی ئەوان لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا تووشی نووشوستی بێ هەڵوێستی نەبێت، نەوەكو بۆ ساتێكیش نیشتمانی عەرەبی و ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست سوود لە ئەزموونی كەم وێنەی ئەوانی كوردی بە عەرەب بوو نەبینێت و نەزانن چۆن دیموكراسیەت ڕێز گرتنی مافەكانی هاوڵاتی و ئازادبوونی لە كۆیلەیەتی و بەرگری كردنە لێی دەگەنێت.

گەر ئەو خەونە نالۆژیكیە ڕوویبدایە، كوردیش بێ ئۆمێد نەدەبوو لەوەی ئازارەكانی لە هەر كێڵگەیەكدا چاند بێت بەری نەهامەتی بۆ گرتووە. گلەیی لە بەختی خۆی نەدەكرد كە خەونەكانی لە كیڵگەیی بەغدا چاند بەری نەهامەتی بۆ گرت، بە ملیون شەهیدی دا بەری نەهامەتی بۆ گرت، كوردستانی بۆ ئازاد كرد و دەنگیشی بۆ دان بىن بە فەرمانڕەوا هەر بەری نەهامەتی بۆ گرت، سەرجەم سەروەت و سامانی میللەتیان لووش داو لە بری" نەخێر " گووتیان عافێتان بێت تەنها سەرشۆڕی و سەركوتیمان قبوڵ مەكەن هەر بەری نەهامەتی بۆ گرتن، و.. و... هەر نەهامەتی بوو تەنها خەونێكیشی بەری بەختەوەری بۆ نەگرت. بۆیە بەدی هاتنی ئەو خەونە نالۆژیكیە تەنها لۆژیكیەك بوو، پاڵی پێوە دەنا چی دی وەكو هەمیشە چاوەڕوانی فریادڕەسێكی دەرەكی نەدەكات بۆ ڕزگار كردن، پەنا بۆ دەسەڵاتەكانی دەرەوە نەبات دوو ووشەی هەقخوازی و مافی میللەت فێری فەرمانڕەوایانی خۆی بكات بۆ ئەوەی ڕەحمی پێ بكات و وەكو هەمووو دەسەڵاتدارانی جیهان هەست بە لێپرسراوێتی بكات بەرانبەری. ئاخر ئەو خەونە نالۆژیكیە جگە لەوەی 18 كچەكەی بۆ دەهێناینەوە، پارەی سوشیالی دەدا بە قوربانیانی ئەنفال و چی دی چاوەڕوانی خێری كەسیان نەدەكرد، دەیخستنە خانووی حكومەتەوە وە چی دی كەپرۆكە نەدەبوو بە ماڵ و سایەی، ڕۆژێ خۆیان، مۆزەخانە، شوینی خزمەتگوزاری، خوێندن و هۆشیار كردنەوە و تەندروستی تایبەت بەخۆیان هەبوو. خۆزگە وادەبوو، حۆزگە دەمتوانی هەموو قوربانیانی ئەنفال و هەڵەبجە بكەم بە پەناهەندە.

2006-05-26

Canada
k. saleh@hotmail. com